

ZAPISNIK
sa pete sjednice Odbora za evropske integracije
Skupštine Crne Gore, održane 17. juna 2013. godine

Sjednica je počela u 12.30 časova.

Sjednicom je predsjedavao Slaven Radunović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali sljedeći članovi Odbora: Jovan Martinović, Šefkija Murić, Genci Nimanbegu, mr Dritan Abazović, Doc. dr Srđa Popović, Srđan Milić, dr Zoran Srzentić, Nada Drobnjak, dr Predrag Sekulić, mr Damir Šehović i Veljko Vasiljević.

Sjednici nije prisustvovao poslanik Predrag Bulatović.

Sjednici je prisustvovao Aleksandar Andrija Pejović, državni sekretar za evropske integracije i glavni pregovorač za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore EU.

Sjednici su prisustvovali i službenici Skupštine Crne Gore: Andrej Orlandić, Jasmin Bojadžić, Jelena Božović i Marija Milošević.

Sjednica je bila otvorena za javnost i ispraćena od strane predstavnika medija i nevladinog sektora. Sjednici je prisustvala i poslanica Marta Šćepanović, zatim Ana Šćepanović, predstavnica Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, kao i Milena Janketić, predstavnica NVO Institut Alternativa.

Nakon što je predsjednik Odbora za evropske integracije pozdravio prisutne članove, državnog sekretara za evropske integracije i glavnog pregovorača za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore EU, ambasadora Aleksandra Andriju Pejovića, kao i predstavnike medija, nevladinog sektora, kao i Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, koji su izrazili zainteresovanost za prisustvo sjednici, pristupilo se razmatranju predloženog dnevnog reda.

Pošto je konstatovano da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje, polazeći od predloga dnevnog reda i datog obavještenja, za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED

- 1. RAZMATRANJE 31. KVARTALNOG IZVJEŠTAJA O UKUPNIM AKTIVNOSTIMA U OKVIRU PROCESA STABILIZACIJE I PRIDRUŽIVANJA EU;**
- 2. PREDSTAVLJANJE DOSADAŠNJEG TOKA PREGOVARAČKOG PROCESA O PRISTUPANJU CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI;**
- 3. RAZNO.**

Tačka 1

RAZMATRANJE 31. KVARTALNOG IZVJEŠTAJA O UKUPNIM AKTIVNOSTIMA U OKVIRU PROCESA STABILIZACIJE I PRIDRUŽIVANJA EU

Prije pristupanja razmatranju prve tačke Dnevnog reda, predsjedavajući sjednicom, Slaven Radunović je, nakon što nije bilo komentara na nacrt zapisnika sa četvrte sjednice, konstatovao jednoglasno usvajanje istog. Predsjednik Odbora za evropske integracije uputio je potom pitanje glavnom pregovaraču zbog čega je Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija napustilo dosadašnju praksu dostavljanja izvještaja o realizaciji obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP). Konkretno, predsjednik Odbora je od glavnog pregovarača zatražio objašnjenje u pogledu odluke Vlade da se SSP izvještaj o realizaciji obaveza od sada radi jednom godišnje, dodavši da o pomenutoj odluci Odbor nije formalno obavješten, iako je trebalo biti tako, pošto se radi o skupštinskom radnom tijelu koje je ovaj izvještaj u kontinuitetu razmatrao. On je iskoristio priliku da ponovo apeluje u vezi sa redovnim obavještavanjem Odbora o svim važnim odlukama.

U svom obraćanju prisutnima, državni sekretar za evropske integracije i glavni pregovarač za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore EU, ambasador Aleksandar Andrija Pejović ukazao je na važnost redovne razmjene mišljenja predstavnika zakonodavne i izvršne vlasti. Kao razlog nedostavljanja pomenutog izvještaja, Pejović je naveo da je to posljedica nove ideje koja se tiče izrade Godišnjeg izvještaja o realizaciji obaveza koje proističu iz SSP-a. Pomenuti izvještaj dostavljao se u septembru mjesecu, zajedno sa Izvještajem Evropske komisije o napretku, najavio je Pejović. Promjena je uslijedila sa ciljem da izvještaja bude što manje, a da oni budu sa što kvalitetnijim sadržajem.

Kada je riječ o Trideset prvom kvartalnom izvještaju, dat je prikaz realizovanih obaveza u prva tri mjeseca u pogledu inteziteta političkog dijaloga, sprovođenja sporazuma, IPA projekata, kao i obaveza iz pregovaračkog procesa, kazao je Pejović. Što se pregovaračkog procesa tiče, Vlada Crne Gore je donijela odluku o formiranju ukupno 24 (dvadeset četiri) radne grupe za pripremu pregovora sa EU i imenovala ukupno osam članova Pregovaračke grupe za vođenje pregovora za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji. U susret ulasku Hrvatske u Evropsku uniju, glavni pregovarač saopštio je prisutnima da je Vlada Crne Gore donijela odluku o izmjenama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju s ciljem održavanja uslova u pogledu realizacije trgovinskih odnosa između Crne Gore i Hrvatske i obezbjeđivanja nesmetanog toka dobara, nakon njenog ulaska u Evropsku uniju. Što se finansiranja iz IPA fonda tiče, predviđeno je ukupno 103 projekta, od kojih 40 bilateralnih, 26 transnacionalnih i 37 projekata u okviru IPA Jadranskog susjednog programa.

Nakon što je predsjedavajući sjednicom, Slaven Radunović, konstatovao da nema zainteresovanih za raspravu u okviru prve tačke dnevnog reda, prešlo se na razmatranje dosadašnjeg toka pregovaračkog procesa o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji.

TAČKA 2

PREDSTAVLJANJE DOSADAŠNJEG TOKA PREGOVARAČKOG PROCESA O PRISTUPANJU CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI

Predsjedavajući sjednicom iskoristio je priliku da glavnom pregovaraču ukaže na propust koji se desio vezano za kasno dostavljanje Odboru nacrtu akcionih planova za 23. i 24. poglavlje, ukazujući na činjenicu da je obezbjeđivanje korektne komunikacije između Vlade i Parlamenta, uslovljeno blagovremenim dostavljanjem informacija Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija (MVPEI) Skupštini, odnosno Odboru nadležnom za nadgledanje pregovoračkog procesa.

Dosadašnji tok pregovoračkog procesa, glavni pregovarač ocijenio je kao vrlo dinamičan. On je kazao da ukupno 45 predstavnika Skupštine učestvuje u radu radnih grupa za pregovore koji zajedno sa predstavnicima ostalih državnih organa raspravljaju o bitnim aspektima pregovora. Pejović je najavio da će se skrininzi svih poglavlja, zaključno sa 31 - Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika, biti završeni do 27. juna tekuće godine. Prema njegovim riječima time se završava proces analize pravne tekovine EU, kao i pregled obaveza Crne Gore. Poglavlja 25 - Nauka i istraživanje i 26 - Obrazovanje i kultura su privremeno zatvorena, a trenutno se radi na izradi nacrtu za pregovaračke pozicije o kojima će Odbor imati prilike da iskaže svoj sud. Pejović je kazao da su predstavnici Evropske komisije boravili u Crnoj Gori kako bi zajedno sa predstavnicima MVPEI učestvovali u analizi poglavlja 23 i 24, nakon čega se dokumentacija dostavlja Vladi na usvajanje kako bi se potom pristupilo predstavljanju pregovaračkih pozicija i otvaranju međuvladine konferencije. Prema riječima Pejovića, 16. maja objavljeni su nacrti akcionih planova za Poglavlje 23 i 24, a isti su 17. maja dostavljeni Skupštini. Time je ukazano na spremnost, kazao je pregovarač, za saradnju i organizovanje sastanaka ne samo sa predstavnicima konkretno ovog Odbora, nego i NVO sektora, međunarodnih organizacija, poput Savjeta Evrope, OEBS-a, kako bi svi zajedno doprinijeli boljim rezultatima. Pregovarač je skrenuo pažnju na to da su akcioni planovi samo početna mjerila za sazivanje vladine konferencije, koja bi mogla biti krajem godine. Možda je proces trajao duže, ali je cilj bio da se napravi dokument koji je održiv u smislu da je moguće realizovati sve što u njemu piše, kazao je Pejović.

Predsjednik Odbora istakao je da ne treba sumnjati u namjeru Odbora da se pregovori vode na što uspješni način, ali, kako je kazao, Odbor ne treba samo da se upozna sa dokumentima, već da članovi kao predstavnici građana ukažu na potrebu davanja određenih sugestija i smjernica. Pomenuvši učešće predstavnika Skupštine Crne Gore u radnim grupama, on je kazao da službenici nijesu u mogućnosti adekvatno da reaguju, kao što bi to uradili poslanici, napomenuvši da nije moguće porediti predstavnika službe i poslanika, koji ujedno predstavlja građane. Radunović je cijenio bitnim napomenuti da je Nacrt pregovaračke pozicije za Poglavlje 20 - Preduzetništvo i industrijska politika, Služba Odbora dobila 24. aprila, a isti je trebalo razmotriti do 9. maja. Shodno tome, pomenuti dokument bilo je teško, gotovo nemoguće, razmotriti na valjan način, imajući u vidu da se radi o nešto više od deset dana, od kojih je jedna

nedjelja bila neradna usljed Prvomajskih i Vaskršnjih praznika. On je rekao da tome svakako treba dodati i specifičnost uslova pod kojima se radi, u pogledu tajnosti podataka, jer, kao što je poznato, pomenuta dokumenta se ne mogu iznositi iz Skupštine Crne Gore. Radunović je dodao i postojanje opravdanog razloga za nemogućnost razmatranja Nacrta pregovaračke pozicije, a tiče se bojkota Demokratskog fronta. Imajući sve navedeno u vidu, poslanik Radunović je kazao da je za kvalitetnu analizu pomenutih dokumenata potrebno da isti budu dostavljeni minimum tri nedjelje unaprijed. On je iskoristio priliku da se zahvali glavnom pregovaraču na donijetom cd-u sa cjelokupnom dokumentacijom koja se tiče pregovora za koje je Odbor pokazao zainteresovanost.

Poslanik Abazović izrazio je saglasnost sa predsjednikom Odbora u vezi sa dostavljanjem nacrta akcionih planova, podsjećajući da su članovi Odbora imali načelan dogovor sa glavnim pregovaračem u vezi sa dostavljanjem informacija. Ukazavši na postojanje širokog društvenog konsenzusa u pogledu evropskih integracija, poslanik Pozitivne je kazao da nije više toliko optimističan u vezi puta Crne Gore ka EU, imajući u vidu negativne prilike kojima je društvo bilo izloženo u periodu od poslednjeg sastanaka članova Odbora sa predstavnicima MVPEI. S tim u vezi, poslanik Abazović je pitao ambasadora Pejovića da li smatra da bi afere iz prethodnog perioda mogle imati negativan uticaj na državu koja teži članstvu u EU i u kojoj mjeri ugrožavaju dinamiku samog pregovaračkog procesa.

Glavni pregovarač na pitanja poslanika Radunovića i Abazovića odgovorio je da je Skupštini data sloboda da odluči na koji način će biti predstavljena u okviru pregovaračkih struktura. Što se pregovaračkog procesa tiče, on je istakao da se isti odvijao nesmetano u periodu parlamentarnih izbora i pri tome dodao da su svi rokovi za realizaciju obaveza koje su se očekivale od Crne Gore ispoštovani, što je njemu kao koordinatoru cjelokupnog pregovaračkog procesa najbitnije. Kada je riječ o nacrtima Akcionih planova, glavni pregovarač je ponovio da su oni nakon izrade 16. maja dostavljeni Skupštini 17. maja, naglašavajući činjenicu da su oba dokumenta pretrpjela određene izmjene od postavljanja na sajt do sada.

Predsjednik Odbora potvrdio je informaciju da su nacrti akcionih planova dostavljeni 17. maja, ali nakon što su isti objavljeni u medijima. Međutim, imajući u vidu da je javna rasprava zakazana za ponedjeljak, 20. maj, a da su dokumenta dostavljena u petak posle radnog vremena, na iste je bilo nemoguće reagovati, naglasio je Radunović.

Poslanik Martinović svoje javljanje iskoristio je da pohvali kompletan pregovarački tim, ukazujući na benefite koji sleduju Crnu Goru u narednom periodu kao plod tog rada. Takođe, on je kazao da učestvovanje službenika u radu radnih grupa smatra korisnim, između ostalog, zbog posljedičnog jačanja kapaciteta Skupštine Crne Gore. Martinović je bio mišljenja da za novonastalu situaciju ne bi trebalo krivicu pripisivati glavnom pregovaraču, već samom Odboru koji nema informaciju o rezultatima aktivnosti Radne grupe za izradu Nacrta rezolucije o definisanju odnosa Skupštine i Vlade Crne Gore u procesu pregovora. Što se tiče organizovanja sjednica u pogledu

nadgledanja procesa evropskih integracija, Martinović je mišljenja da je potrebno sastajati se čak i jednom sedmično, uzimajući u obzir samu dinamiku procesa u okviru kog se može govoriti o donošenju odluka na dnevnoj bazi.

Uz zahvalnost poslaniku Martinoviću što je otvorio pitanje aktivnosti Radne grupe, predsjednik Odbora je kazao da je činjenica da se po pitanju definisanja uloge Skupštine u pregovaračkom procesu nije ništa uradilo u prethodnom periodu, ali da je postojao, kako je kazao Radunović, džentlmenski sporazum Vlade i Skupštine da se informacije blagovremeno dostavljaju, što nije ispoštavno.

Poslanik Srđan Milić kazao je da je učešće službenika pitanje Skupštine, a ne Vlade i u tom pogledu, po njegovom mišljenju, trebalo bi razmotriti povratne informacije koje se dostavljaju poslanicima, a čije dobijanje je uslovljeno dobrom koordinacijom. On je izrazio žaljenje povodom prestanka rada Nacionalnog savjeta za evropske integracije, koji bi se u sadašnjem statusu države bavio pregovaračkim procesom. Nadovezujući se na mogućnost negativnog uticaja minulih događaja na napredak Crne Gore po pitanju EU integracija, koje je pominjao poslanik Abazović, Milić je kazao da je nedozvoljeno korišćenje struje KAP-a sa evropske mreže konstatacija, a ne pitanje. Takođe, predsjednik Socijalističke narodne partije imao je pitanje za glavnog pregovarača u vezi sa angažovanjem lica iz Opštine Pljevlja u analiziranju zakonodavstva za Poglavlje 27, posvećeno zaštiti životne sredine i posebno izrazio zainteresovanost za akcioni plan u vezi sa Poglavljem 8 posvećeno tržišnoj konkurenciji.

U svom odgovoru Pejović je kazao da se u pogledu Poglavlja 27 razmatralo pitanje učešća lokalnih vlasti. Odlučeno je da se konsultuju predstavnici lokalnog nivoa vlasti, posebno industrijskih sredina, a što se Opštine Pljevlja tiče, Pejović je potvrdio učešće predstavnika u Radnoj grupi u svojstvu pridruženog člana. Što se tiče Poglavlja 8, Pejović je ocijenio da je ono jedno od najtežih ekonomskih poglavlja, imajući u vidu osjetljivost pitanja konkurencije za zemlju članicu.

Poslanik Genci Nimanbegu uputio je pitanje Pejoviću u pogledu posjedovanja kapaciteta za realizaciju svih obaveza koje proizilaze iz *acquis-a*. Nimanbegu je bio mišljenja da Skupština nema kapaciteta da vrši usklađivanje evropskog i domaćeg zakonodavstva i da vrijeme prolazi, a Crna Gora ne postiže napredak po tom pitanju.

Pejović je odgovorio da proces usklađivanja upravo i traje dugo, jer nije samo bitno usvojiti svu pravnu tekovinu, već je na adekvatan način sprovesti. Zato je danas Hrvatska spremnija od mnogih država članica za politiku koja se sprovodi u okviru EU, smatra Pejović. On je iskoristio priliku da iskaže saglasnost sa poslanikom Martinovićem u vezi sa organizovanjem sjednica na sedmičnom nivou, rekavši da je i hrvatsko iskustvo u pogledu učestalih sjednica bilo slično.

Poslanica Nada Drobnjak je u svom obraćanju kazala da je, imajući u vidu broj prisutnih članova, posvećenost pitanjima u okviru nadležnosti Odbora očigledna i dodala da bi Odbor bio uključen, on mora raspolagati određenim informacijama.

Drobnjak je mišljenja da službenici u radnim grupama treba da predstavljaju interese Skupštine Crne Gore, a ne da budu angažovani u svojstvu izgradnje ličnih kapaciteta. Oni bi, dakle, trebalo da pripremaju materijale koje će blagovremeno dostavljati poslanicima, kako bi oni mogli reagovati na vrijeme, ukoliko se ukaže potreba za intervencijom na određeni dokument od strane članova Odbora. Takođe, uputila je pitanje da li svi članovi radnih grupa, bez obzira na instituciju koju predstavljaju, dobijaju iste materijale, na šta je glavni pregovarač odgovorio potvrdno.

Predsjednik Odbora istakao je da smatra da nije dobro oslanjati se na percepciju službenika, ali da svakako treba uputiti pismo generalnom sekretaru ili Kolegijumu predsjednika Skupštine o tome koji je cilj učestvovanja službenika u radnim grupama.

Poslanik Milić saglasan je da postoji problem u komunikaciji između MVPEI i Skupštine, zbog čega bi trebalo insistirati na blagovremenom dostavljanju informacija. Što se učešća službenika u radnim grupama tiče, Milić je mišljenja su oni angažovani kako bi se zadovoljila forma i sugerisao da treba ispitati čije interese službenici zastupaju, jer ono što oni govore trebalo bi da budu stavovi Odbora za evropske integracije.

TAČKA 3 RAZNO

Pod tačkom Razno otvoreno je pitanje dosadašnjih aktivnosti Radne grupe, formirane s ciljem izrade Nacrta o definisanju uloge Skupštine i Vlade Crne Gore u procesu evropskih integracija. S tim u vezi, dogovoreno je da se Kolegijumu uputi pismo koje će se odnositi na pružanje informacija članovima Odbora u pogledu rezultata aktivnosti pomenute Radne grupe. Predsjednik Radunović obavijestio je prisutne da aktivnosti predviđene za obilježavanje Dana Evrope nisu odobrene na vrijeme, te da je to ujedno i razlog zbog čega iste nisu realizovane, dok je planirana posjeta Bugarskoj u cilju razmjene iskustava otkazana do daljnjeg.

Nakon što je konstatovao konsenzus u vezi dvije inicijative koje treba uputiti Kolegijumu predsjednika Skupštine - traženje informacija u pogledu rezultata aktivnosti Radne grupe i učestvovanja službenika Skupštine u radnim grupama, predsjednik Odbora je zaključio sjednicu.

Sjednica je zaključena u 14:10 časova.

Službenik Skupštine Crne Gore

Andrej Orlandić

Predsjednik Odbora

Slaven Radunović